

Előfizetési árak

Égész évre . . . 5 ft — kr.
Fél „ . . . 2 ft 50 kr.
Negyed „ . . . 1 ft 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 ft — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

Baja város törvényhatóságának közgyűlése

1884. évi aprilho 17-én.

Főispán ur ó méltósága a csekély számban megjelent biz. tagokat üdvözölve, az ülést megnyitotta.

Polgármester válaszul Kigeri János biz. tagnak interpellációjára, melyben a tisztai ügyész végkielégítésére vonatkozó megállapodás történetét elmondja, úgy az 501 hold városi föld vételáranak beszéde körül követelt eljárás módozatát ismerteti, mely válasz tudomásul vétetett.

Az 1884 évi I. II. III. IV. V. és VI. t. cz. felolvasás után meghirdetett.

Salamon Jakab felfolyamodása, a városi bérházban levő két boithelyiség bérbeadása tárgyában hozott tanácsi végzés ellen, hosszu és élénk vitára adott alkalmat. Allaga Imre főjegyző ismerteti mint előadó az ügyet. Salamon Jakab és Fischer Lipót a városi bérházban, közvetlen egymás mellett béreltek bolt helyiséget háromévre, s az utolsó év második felében bérbeadó és bérlő részére a szerződésben felmondási jogot kötöttek ki. Salamon saját boithelyiséget felmondta, mert az kicsiny, s ajánlatot tett, hogy az ő és Fischer Lipót fele helyiséget bajorodó jóval magasabb áron kivénni. Ezen ajánlatra a városi tanács tárgyalást tartott, meghívta Salamon, s felszólította, hogy minő biztosítékot nyújt a bérlési időre, s midőn Salamon kezességet ajánlott fel, ajánlata elutasított, s Fischer Lipótnak hasonló nagyságú ajánlatot fogadta el mindkét helyiségre.

Ezen végzés lett Salamon által megfellebbezve. Felszólító biz. tagok hangsúlyozták, miszerint tekintve azt, hogy Fischer elég magas bért fizet s hogy sem ő mint bérlő, sem a város közönsége mint bérbeadó a bolt-helyiséget fel nem mondta, Salamon felfolyamodása e utasításra. Cserba Ferenc biz. tag szintén hozzájárult ezen véleményhez, indítványozta azonban, hogy miután Salamon saját bolt-helyiséget azért mondotta fel, mert azt hitte, hogy a Fischer-féle helyiséget is kivetheti, felmondása tehát bizonyos feltételhez van kötve, s miután a város közjaváadásainak bérbeadása nyilvános árverés útján történhetik a törvény szerint, ezen bolt-helyiség nyilvános árverés útján adassék ki, ily értelemben a határozat kimondott.

Schleicher Antal mérnök előadja, miszerint a régi Sugovicza vízének felfrissítése czéljából a Ferenc-csatorna társaság ajánlata hozta, hogy a mostani töltés eltávolításak, a jelenlegi csatorna töltéssel elzárassék, s miután ezen terv kivitele a költségvetésre áldásos leend, a költségjavaslat elkészítése czéljából egy bizottság lenne kiküldendő, mely a csatorna-társaság megbízottjaival részletes tervet és költségvetést készítene. A már működő csatorna-bizottság előterjesztése.

Olvastott a tanács előterjesztése, a közeleti és vízi-víz kezelésére készített szabályrendelet felvit. Elfogadott, úgy megadottot Devis Alajos főszámvevőnek a kért szabadságidő is. A városi kereskedelmi iskolánál egy magyar nyelv és irodalom tanári állásra pályázat hirdettek, a jelenleg segédtanári minőségben működő M. hályi tanár rendes tanári állásra mozdították elő, s végre a rajztanári állás betöltése elhalasztatták.

A közgyűlési kezelt-e vonatkozó, egy a mező rendőrségi ügyekre vonatkozó statutumok a közegészségi illetve jogügyi bizottsághoz utasították.

A közigazgatási bizottságba Kazal János 18 szavazattal, az adófelszámolási bizottságba pedig idősb Petrovácz István rendes, Bajai Péter póttagnak választották meg, mely után elnöklő főispán ur a tagok kívánataira a gyűlést berekesztette.

Latinovits Gábor

Baja város országgyűlési képviselőjének fogadtatása Baján.

Husvét hétfőjén már a korai reggeli órákban a város utcáin élénk sürgős-forgás volt tapasztalható; nagyszámú fogatok rogtak a „Barány” szálló elé, és midőn a város hatóság küldöttjei odaértek, a mintegy 100 fogatból alba menet fel 8 órakor lassu igetésben vonult Szent-István község felé, honnan a képviselő ur kocsi megérkezendő volt. Több mint 200 vásáros polgár, városunk színe-jáva, sietett Latinovits Gábor elé, hogy őt a város határára üdvözölhesse.

Kévszél 8 óra után jelezte a képviselő ur megérkezését, és midőn Szt.-István község tempomteréhez ért, a választók öt hársányi éljénzessel és kalapbogarattal üdvözölték. Majd a maga a Imre városi főjegyző a hatóság nevében következő meleg szavakkal fogadta:

Nagyságos és főtisztelendő kanonok úr! Kedvelt képviselőnk és barátunk!

Baja város hatóságának és közönségének nevében jöttünk teged városunk határára üdvözölni. Inditavata és ösztönözve éreztük magunkat erre nemcsak a barátság, a szeretet és azon tisztelgetni fogva, melyely kedvelt személyed iránt mindenkor viseltetünk, hanem azon fényes érdemeidnek elismerésül, hogy Baja városának a rég óhajtott vasutat, mely egykoron városunk felvirágzásának és boldogságának előmozdítója leend, buzgó és sikeres fáradsággal által a magas országgyűlésen kivívtad, ami hirdetője lesz minden időben nevedhez fűzött áldásos emlékeztető, s Baja városi évkönyveiben ez által hervasdhatlan babert szerzett magának.

Midőn eképen mi tárt karokkal és „Isten hozott!” al fogadunk, fogadd te is tőlünk Baja város hatóságának és lakosságának szívélyes üdvözlését és fáradozásaidért a legbőrből köszönetet, kik mindannyian szívóbb kívánjuk, hogy sokáig boldogan éj!

Az éjnek elhangzása után a képviselő ur meghoztatva választot. „Isten szabad ege alatt — ugymond — esküszöm, hogy valamint eddig, úgy ezentúl is szeretett szülővárosomnak jölete fogja törekveim főczélját képezni!”

Egétverő éljénzések mellett indult most az impozans látványt nyújtó menet a városba. Újában Istvánmegyet, a pesti utat, a nagy és kis vásártér, a br. Eötvös-utczát, főteret és főutczát érinté, majd a rév-utczán át a Szent-Antal utczába kanyarodva, a szeretett képviselő urat öv. L a t i n o v i t s Istváné uró házáig kíserte, hol Latinovits Gábor ur megszállott.

A beszámoló beszéd.

Latinovits Gábor országgyűlési képviselő ur husvét hétfőjén d. u. 4 órakor tartotta beszámoló beszédét a „Barány” szálló d. emeleti terében.

A nevezett időben a választók sürü csoportokban vonultak be a terembe, melyet legkisebb zugáig megtöltöttek. A teremben 8-1000 egyén lehetett jelen, midőn a képviselő ur pontban 4 órakor megérkezett és általános, lelkes éljénzések fogadtott. Az emelvényre lépén, zajos helyeslésekkel gyakran felbuzsákosított következő beszédet mondotta:

Tisztelt polgártársak!

A régi kölyvelemnek, az apáktól öröklött vagyonból való megélhetés édes reményével együtt járt telenségnek kora lejárt; napjainkat a gőz korának szokták nevezni, és méltán, mert mai nap az emberiség a szellemi művelődés, a közlekedés, a kereskedelem, ipar és földművelés terén oly gyorsan halad előre, hogy igaznak kell tartanunk

azt a mondást, mely szerint rohamos haladásában az emberiség eltiporja azt a nemzetet, mely erkölcsi tisztaságának fenntartására, szellemi és anyagi gyarapodásának előmozdítására gyorsan — de mégis meggondoltan — felhasználni nem iparkodik mindazon eszközöket, melyek e tekintetben rendelkezésére állanak.

A magyar nemzet minden korban át óber szemmel kutatót azon módok és eszközök után, melyek nemcsak fenmaradást, hanem szellemi és anyagi gyarapodását is előmozdithatták; a magyar ember mindig józanan átérezte azt, hogy közös hazájának érdeke egyszerűsége az egyeseknek személyes érdeke is; innen van és helyesen van az, hogy oly nagyon érdeklődik az ország ügyeinek rendezése iránt: ezen érdeklődést Baja városának és környékének lakosai részéről már rég tapasztaltuk, de különösen tapasztaltuk, — hogy hosszú időt ne mondjak — a legutóbbi évek alatt, midőn az ország ügyek között őket igen közelről érdeklített kérdések fogtak tárgyalás alatt. Az országos ügyek iránt való ily nagy érdeklődésnek tulajdonítom én azt is, hogy ma itt Baja városának ily nagy számú, tekintélyes polgárságát üdvözölhetem.

Ezen ünnepélyes alkalommal, midőn szíven mélyeből fakadó köszönetemet fejezem ki t. polgártársaimnak és barátimnak azon igaz ragaszkodásukért, melynek irántam eddig oly számos jelét adták és mely legújabbban abból tűnik ki, hogy e mai örömtűnap oly szívélyes, fényes és nagyszerű fogadtatásban nyilvánult — (éljénzés) — ezen ünnepélyes alkalommal önmagától felmerül előttem az a kérdés: iparkodtam-e megfelelni azon bizalomnak, mely e város oly számos és tekintélyes polgár részéről irányomban már annyiszor nyilvánult?

Tisztelt polgártársak! Nem akarok beszámoló beszédet tartani, — hisz hogy mi történt a most vége felé járó országgyűlésen, azt a lapokból mindenki tudja; arról is meg vagyok győződve, hogy e város lakói tudják, igen sokan személyesen tapasztalták, hogy én képviselői állásomban nemcsak édes mindnyájunk közös hazájának, hanem szűkebb körű hazámnak — Bácsvármegyének is t. első sorban Baja városának és kérelmével hozzám fordult egyes lakóinak szellemi és anyagi emelkedését, boldogságát mindig és minden körülmények között szívenem hozdattam és ott — ahol azt előmozdítani lehetett — sem időt, sem fáradságot nem kíméltem soha! (Hosszantartó tartó éljénzés.)

Képviselői állásomban követtem lelkiismeretem tiszta meggyőződését oly irányban, amint azt hazám és nemzetem boldogításának előmozdítására legcélszerűbbnek tartottam; bizonyítékának a nép- és az ipariskoláknak, később a középiskoláknak rendezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalása alatt történt felszólalásom, az pedig minden díszkörtől nélkül nyugodt lelkiismerettel elmondhatom — és ez mindenkör büszkeségem is lesz — hogy arra, miszerint a baja-szabadkai vasút — az ország most pénzüszonyai között — már most kiépíttessék, arra az én igen sok helyen tett közbenjárásom és megszinnem nem akaró kérelmezésem igen nagy befolyással volt. (Lelkes éljénzés.)

Hogy már a napokban tárgyalás alá kerülő ipartörvényjavaslatnál szin-

tén egyedül csak a honi iparnak és iparosaink érdekeinek előmozdítása volt és lesz teittemnek irányadója, azt az ezen ügyben mostanában ide iparosainkhoz intézett három levelemben már eléggé kifejtettem.

Fontosabb alkotásai közül a jelen országgyűlésnek csak némelyikét említem fel: tekintünk akár a vízszabályozási és ármentesítő ügyekre vonatkozó fontos határozatokat, akár a perrendtartás és végrehajtás egyszerűsítését, akár a vasutpolitika terén történt nagy fontosságu intézkedéseket és az osztrák vasutal történt szerződést, vagy a vicinális vasutak vonatkozó rendszabályokat, emlékezzünk vissza a középiskolai törvényre, vagy a törvényhozási intézkedésekre, melyek a nép-iskolák dotációját fokozták; nézzük bár a qualificationális törvényt vagy a megyék háztartására vonatkozó intézkedést, nézzük meg az adókezelés egyszerűsítését és pénzügyi bíróságot, vagy tekintünk csak az éppon most tárgyalás alatt levő ipartörvényjavaslatot: mindezek a haza és nemzet jólétét előmozdító nagyszámú alkotások, melyeket maga az ellenzék is erkölcsileg kényszerül elfogadni.

Már fentebb említettem, t. polgártársaim és barátim, hogy beszámoló beszédet tartani nem szándékozom, mert azon megnyugtató tudatban élek, hogy a legjobb beszámoló beszédet teittem képezik. S ha felőlem t. polgártársaim is így vélekednek, az a tudat megjutalmaz minden tettem és fáradozómért.

Midőn ezek után ezen mai ünnepélyes alkalommal barátai körükbe történt szíves meghívásukért, az itt irántam tanusított kitüntetések és üdvözlésekből szívem mélyeből fakadó köszönetemet ismétlenül kifejezni szerencsés vagyok, azon ismerősi óhajjal zárom beszédemet hogy a Gondviselés Istene Baja város polgárait a haza javára sokáig boldogulj éltesse! (Hosszantartó, szűnnem akaró éljénzés.)

A jelöltség felajánlása.

A képviselő ur beszámoló beszédének befolyásolt a teremből távoznán, S z u t r é l y L ipót, a baja-szabadkai-part élnoke, felhívta a part tagjai, hogy egy nyomban tartandó értekezletre együtomardni sziveskedjen. Előadta továbbá, miszerint nézetes szíven elörkezett az ide ár, hogy a jövő országgyűlésen való képviseltesüknél gondoskodjunk és ennélfogva felhívta a párthoz tartozó választókat, hogy a jelölt személye iránt nyilatkozzanak.

Erre közlekedésessel városunk jelenlegi szeretott országgyűlési képviselője L a t i n o v i t s Gábor ur jelöltet ki, és erről küldöttségileg értesített határozattott.

Midőn a képviselőjelölt ur a terembe lépett, és a választók éljen-vihara lecsendült, dr. I v á n o v i t s Pál ur a következő remek szónoklatot intézte hozzá:

Tisztelt választók!

Aki úgyemmel kíséri a még most is ülésező országgyűlés működését, és aki nem akar esztelen oppozícióba jónni a történelem folyásával; kinek ezen eléggé józan és fel tudja fogni, amit szemel látnak; kinek szíve elég ép és lelkesülni tud hazája, szülővárosáért; az e könnyen megfogja találni a helyes politikai ösvényt, melyen haladva polgári kötelességet hiven és becsülettel teljesítheti. És ezt annál könnyebben teheti, mert parlamentünkben csak e y: a **szabadlevél-part** az, mely bir közzéjoki programmal és helyes eszmékkel, melyek nélkül a haza nem lehet boldog. (Ugy van! Igaz!)

S hogy a liberálizmus még mindig uralkodó eszmeáramlat Magyarországon, ez főleg a szabadlevél-partnak különösen azon férfiu-

nak köszönhető, ki minél hosszabb ideig áll a közügyek élén, annál jobban, annál fényesebben bizonyítja azt, hogy azokat nálánál senki jobban, senki ügyesebben vezetni nem képes, s hogy kulturális haladásunk folytonosságát is csak ő tudja fenntartani. **E de rék férfi kormányunk elnöke, Baja város díszpolgára: Tiszta Kálmán** (lelkés éjlenés), kinek erkölcsi erélye, értelmi súlya ráncszedik nem csak saját pártjára hanem az egész parlamentre is, s kinek egyetlen tanácsa szetszórja az alakuló reakcionárius csoportokat. E nagy államférfi jelszava: „Mindenek előtt legyen hazánk művelt és gazdag, mert csakis a művelt és gazdag népek számára van fenntartva a függetlenségnek nemcsak kivívása, hanem annak megőrzése is.”

Szegény embernek szegény a szerencsése. Ki ösztönt szereti felelőtlenség, az nem a külföldiek, hanem szomszédjain kedvi a felelőtlenséget szereteti gyakorolni; ki igazán szereti hazáját, az első sorban lelke-ül, s ha kell, áldozni is fog szülővárosáért. Baja város józan polgárainak egyik legszűbb tulajdonsága, hogy a rajongással határos szeretettel csügnek szülővárosuk sorsán. E magas és nemes érzet vezetett bennünket ezéltől három év előtt is a képviselőválasztások alkalmával, midőn kebünknek legdrágább kincsét, bizalmunkat, és ezzel együtt városunk sorsát is **azon férfi kezébe tettük le, kinek minden gondolata, szívének minden lüktetése városunk anyagi és szellemi gyarapodásának volt szentelve.** (Hosszasan eljénés.) És ezt igen helyesen, igen bölcsen is tettük, mert városunk, mely ezéltől tizenöt év előtt is, gyupontja volt az ipar és kereskedelem haladásának, a tönkretjús és megsemmisülés határán jutott. Már pedig, tisztelt választók, nemcsak a harcok zivatara semmisít meg egy várost; van még egy más, de diestelen és aijas halál: a közelszegényülés. Ez elen küzdeli, ez elen mind-nt földözni szent kötelessége minden bñ polgárnak.

Mindenki közülünk át van batva azon tudattól, hogy csak az ment meg bennünket a megsemmisüléstől, ha megszerczük a mindazon tényezőket, melyek iparunkat és kereskedelmünket ismét nagygyá, ismét virágzóvá teszik. Ebben a hitben, ebben a reményben választottunk meg teged, melyen tisztelt hazá, ezéltől három évvel is városunk országgyűlési képviselőjévé. És istennek hála, benned helyezett bizalmunkat fenyek tetted meg fényesebben igazolták. Lovagias jellemű, emberszerető bánásmódú és kiváló alkalmaszkodási képességűnek sikerült szá munkra megteremteni **azon jótékony tanítéletet, melyben az ipar és kereskedelmi pályára lépő ifjaink a művelődésnek magasabb fokára emelkedve, önkébe bñ a feljaltaljai tulajdon erejök és szorgalmuknak gazdagon jövedelmező tőkét.** És első sorban csakis neked köszönhetjük azt is, hogy ez iparú, szorgalmas, munkás és kitartó nép a vasut által **közlebb jut a nagyvilághoz; a vasut fokozni fogja szorgalmunkat, s máunk is mint mindenütt hatalmas emelődje lesz a megélt életnek, a kultúrának.**

S ha mindezekért, és igen sok más jért, mit az egy egyeknek, mint egyes testületeknek is kieszközölni szives voltál, nem jutalmazhatunk meg azt, mint azt a hajdanai érdemekben kimagasló férfiaknak levék fogadólunk tiszteletünk, nagyrabecsülésünk és benső háánk legőszintűbb kifejezését, s legy arról megköszönő, hogy valamin azt, hogy hála utódnak is, mindenkor büzkességgel és kegyelettel fognak megemlékezni fenyek nevedről, bokros érdemeidről. (Lelkes éjlenés.)

Nagy küzdelmeknek nézünk elbe: a jövő országgyűlésen a **szabadalvúpartnak feladata lesz oly törvények megalkotása, oly közszellem megteremtése, melyek mellett Magyarország minden ajku és vallású népei boldognak és szerencsésnek érezék magukat, nem háborgatva senki által is vallásuk tradicionális gyökeleiben, faji jellemében s polgári jogában; de együtt haladva a közművelődés és gyarapodás útján, közhazának, az imadott Magyarország szeretetében, mint nagy tüben összekertt nemes érzék vegyűleke alkossunk egy erős, boldog és szabad országot.** (Szólni nem akaró, hosszas éjlenés.)

Magyarországnak békés fejlődésére, né-

peinek nyugalomra és egyetértésre, Baja város polgárainak pedig anyagi jólétre van szükség; mindezeket a szabadalvú párt diadálától, az ebből kifolyó kormány bölcsességétől reméljük elérhetni, abban a biztos tudatban, hogy Te, mélyen tisztelt hazafi, a szabadalvú párt lobogójának nemcsak hü követője, hanem annak bajnokja is fogsz lenni, tántoríthatatlan bizalommal és teljes tisztelettel arra kérék fel Téged, hogy Baja város szabadalvú pártja részéről a jövő országgyűlésre a képviselő jelöltséget elfogadni sziveskedjél. (Taps és hosszan tartó éjlenés.)

Mire Leticinovits Gábor ur folytatós helyesekkel kísért és éjlenések által gyakran félbeszakított következő program-beszéd mondotta el:

Tisztelt választó-közönség!

Mindenek előtt hálás köszönetemet fejezem ki azon réam néve megítségű bizalomért, melylyel a jövő országgyűlésen leendő képviseltetésükkel ismét engem óhajtanak megbizni (hosszas éjlenés), biztosítékul tekintem én, annak, hogy e nemes város tisztelt választói eddigi képviselői működéssemmel meg vannak elégedve és belátják, hogy az országos érdekek mellett Baja sz. kir. városának érdekeit, — és amennyire csak lehetett, — egyes lakóinak ügyét is előmozdítani törekedtem; biztosítékul tekintem e ma irántam nyilvánuló bizalmat más részről annak, hogy a menynyire az ország java megengedi, e város jólétét és boldogságát előmozdítani jövöre is legfőbb törekvéseim egyikének fogom tartani.

Tisztelt választók! Csak az haladhat biztosan előre — habár lassan is — a ki nemcsak azt látja maga előtt, amit elérni szeretne, hanem higgadtan meggondolja azt is, hogy mit bír és körülményei között mit lehet elérni; nekünk is tehát — ha harmarkodva nem akarunk eljárni — a mai kormányunk és az azt támogató orsz. képviselőknek eddigi működését nem egyedül azon szempontból kell megítélnünk, hogy megteette-e mindazt, amit mindnyáján szeretettünk és óhajtottunk volna, hanem hogy azon óhajtot jök közül elérte-e azokat, melyeket ami nehéz hazai körülményeink között elérni lehetett.

E szempontból óhajtok én ma itt a kormány és a szabadalvú-párt működésének csak néhány nevezetesebb mozzanatára vissza pillantani.

Pénzügyi állapotunk újabb időben tartott **határozott javaslat** senki sem tagadja, világosan bizonyítja ezt a legutóbbi **rente-converso**, midőn az államnak sokkal kisebb kamatra, mint előbb, **II-szer annyi pénzt ajánlottak fel, mint amennyit felvenni akart.** Ez, tisztelt választók reánk nézve igen fontos jelenség; félremagyarázhatlan bizonyítéka annak, hogy azt az irányt, melyet kormányunk közzadáság és pénzügyi politikai terén követ, a nagy világ tőkésli is helyeslik, miből azután önként következnek, hogy rövid idő múlva a pénzintézetek is, egyesek is először kölcsönhöz juthatnak, mi ismét csak iparunk és gazdaságunk emelésére fog szolgálni.

Evek óta foglalkozott a kormány az ipar rendezésével és az annak emelésére szolgáló módokat megállapításával, és mint a legközelebb lefolyt tárgyalásokból láttuk, az ipartörvényt maga a kormányelnök, az iparosok érdekeinek minél megfelelőbbé tenni hajlandó volt az által, hogy az iparosoknak általában nyilvánult óhajlását ezen törvénybe lehetőleg beiktatta.

Kétségtelen, hogy újabb időben iparunk nem fejlődött annyira, mint amennyire még sajátosság viszonyaink közeppét is fejlődhetett volna, aminek természetes következménye, hogy iparosaink, főleg pedig kisiparosaink vagyoniilag nemcsak nem emelkedtek, hanem inkább hanyatlottak; ha ezen állapotot nem tulajdonítottuk is egyedül és tisztán az ipar-szabadságra hozott törvényűnknek, az mindamellet mégis tagadhatlan, hogy e törvény e mi sajátosság iparviszonyainknak meg nem felel.

Egyrészt ezen általános tapasztalatnál fogva, másrészt pedig mivel az a meggyőződésem, hogy **nemzeti iparunknak helyes módon vezetése és**

fejlesztése szűli meg azt a néposztályt, mely e hazának mindig és minden körülmények között erős érdekeink tartom, hogy iparunk honi viszonyainknak megfelelő módon műveltsék és fejlesszessék és — ahol csak lehetséges — még a tőke uralma ellenében a törvény védelme alá helyeztessék. (Helyeslés.)

Köznyves iparosaink a képviselőház elé terjesztett kérvényekben kivétel nélkül hangzottak azon óhajlásukat, hogy az iparosoknak testületet, sőt a törvényterülettel kelljen alakulni; s törvényjavaslat ezt is elrendeli s ezzel az iparfejlesztés kérdését magunknak, iparosainknak ez új intézmény iránt való érdeklődésétől, magunknak, iparosainknak tevékenységétől teszi függővé; s itt kénytelen vagyok azon meggyőződésem kifejezni, hogy én a javaslatnak épen ezen intézkedésétől iparosainkra nézve igen sok jól reméllek — föltéve, hogy a törvény meghozatala után a t. kormány az ipartestületeket nem csak szellemi erővel támogatja, hanem azoknak javát majd anyagi erővel is előmozdítani törekszik.

Bármennyire hangzottassák is némelyek, hogy a qualificationak behozatalát mai nap a szabadelvűség már nem engedi, én kénytelen vagyok bevallani abbeli meggyőződésemet, hogy akkor, midőn valamely iparággal való önállóan foglalkozásnak jogos érdekeit óhajtuk — hogy így fejezzem ki — a kontarkodás ellenében megvédeni, akkor sem szabadelvűségünket nem veszélyeztetjük, sem iparunk fejlődésének, sem anyagi állapotunk javulásának nem ártunk. (Ugy van!)

Már fennbéli említettem, hogy az ipartestület rendezését e javaslat igen lényeges részének tartom; ennek célja, hogy az iparos és személyzete között a rendet és egyetértést fentartsa, az iparosok érdekeit előmozdítja s őket haladásra serkentes, — de épen ezen okból, minthogy az ipartestületek ily fontos hivatása van, nagyobb önállóság is adnék neki, mint azt a javaslat tervezői, nevezetesen az ipartestületek és nem törvényhatósági közgyűlések hatáskörébe adnák a tanonczy rendezésére vonatkozó intézkedést; meg adnák neki azt ajogot is, hogy alap-szabályait maga az ipartestület hozhatná — természetesen oly kikötéssel, hogy azok csak a felsőbb hatóság jóváhagyása után válnak érvényessékké.

Tisztelt választók! Általános jót, mindenki vágyainak megfelelő alkotni, emberi és sajátosság hazai viszonyaink között — lehetetlen. De meg kellett azt alkotni már most, mert csak így lehet reménylenünk azon **közposztály** megerősödését, melyet az ipar és kereskedés tesz virágzóvá, mely közposztályt én e nemzet éltető erejének tartok, azért ennek emelésére mindenkor mindent megtenni törekszem. (Éljénés.)

Hogy a szabadalvú-párt és kormány mennyivel jobban törődik hazánk összes lakóinak sorsával, mint a népszerűséggel, bebizonyítottam azzal is, hogy **nyíltan sikra szállott hazánk egyik igen népos hitfelekezeteinek érdekében, ezzel is a valódi szabadelvűség, az egyenlőség és testvériség magasgatos olvoit követte** (éjlenés) és ha e téren minden irányban nem is érhető e törekvéseinek célját, ez azon mérsékelt és bölcs politikára vall, melynél fogva a még meg nem éret fontos — kivált társadalmi kérdéseket — jobb egy időre, míg azok megérlelődnek, elhalasztani, mint sem alkalmatlan időben keresztül erőszakolva, megoldásukat a szenvedélyek által okoztatva az üdvös eredményt vagy sikert még inkább megnehezíteni vagy talán lehetlenné tenni.

Térjünk már most át arra, hogy mit tett a szabadalvú-párt támogatása mellett a kormány maga Baja szab. kir. városa és környéke érdekében. **Erendelte a szabadka-bajai vasút kiépítését.** (Hosszas éjlenés.) Tisztelt választók! Azoknak, kik megfontolva szoktak cselekedni — bármely pártköz tartozzának is — el kell ismerniök, hogy e tétvélle a kormány e városnak

és környékének anyagi fölvirágzására az alkalmat megadta. Ez azonban még nem mind. E vasút kiépítésének majd folytatása lesz az, hogy a Duna Bajánál áthidalatik; **vasutunk összekötöti a kámany-bátaszéki vasutal, ez által egyenes összeköttetésbe jövünk a tengerrel** s ha mindez létesül, akkor feleltünk majd meg egy nagy hazánkia azon tanácsának, hogy „tengerre magyar!” Azaz, hogy a magyar ipar, kereskedelem és gazdaságat fölvirágoztassanak egyik föltétele, hogy vasutaink összeköttetésben legyenek a tengerrel.

Ez lesz azután a magyar, de különösen az alföldi kereskedelemnek, gazdaságának és iparunk egyik legfőbb emelője, de lesz egyszerűsége Baja város boldogítója is, mert ezt az alföldi közlekedés közép pontjává teszi. Az így kifejlendő közlekedés pedig elő fogja segíteni az, hogy e város az ő elvesztett törvényességét újra visszanyerje.

Befügynkre nézve tudjuk és érezzük, hogy mit és miként kell tennünk azra nézve, hogy hazánk és nemzetünk minden irányban virágozzék, hogy magát e hazában mindenki megelégedtetnek és boldognak érezze. Mindnyáján óhajtuk a közzagzatás reformját, az igazságszolgáltatás gyorsabb és elősőbb módját, a kir. Tábla decentralizációját, a szóbeliség behozatalát, a felsőház korszerű reformját st.

Ha azonban azt akarjuk, hogy az országgyűlés az erre vezető utakat elkészítse, nem szabad lehetetlenek után kapkodnunk, hanem azt a bölcs tanácsot követve, hogy jobb ma kevesebb bizonyos, mint holnap a bizonytalan több, nyugodtan és megfontolva kell tovább építenünk azon mindnyájunk előtt oly biztos alapu alkotmányunkon, melyet dicső elődeink minden körülmények között oly nagy bölcsességgel emeltek és alkottak.

Tisztelt választók! Szépet és az emberekre kecségetőt kigondolni, a népet elérhetetlen, teljesülhden dolgok emlegetésével édesgetni, nagyon könnyű dolog; azonban nehéz, igen nehéz az országos és nemzeti körülményeket úgy mérlegelni, hogy az elintézés a közhazára s így edes mindnyájunkra nézve még a kedvezőtlen viszonyok között is hasznos és üdvös legyen; ez a szabadalvú-pártunk irányja s mai viszonyaink között ennél helyesebb irányt semmiféle párt sem választhat. Meg tett e párt a boldogulás kellekinek terén eddig is mindent, mit megtenni csak lehetett és a multjában nyilvánuló hazafias törekvés biztos záloga annak, hogy jövöre is minden irányban meg fog tenni mindent.

A szabadalvú-párt a szomszéd államokkal kötött szerződések esetleg megváltoztatásánál úgy, mint belviszonyaink megváltoztatásánál a közzagzatási téren is, megfogja tenni mindazt, mi e nemzetre nézve hasznosnak mutatkozik, és ha ezzel a népek vagyoni gyarapodását előmozdítja, képesesebb teszi azt a közterhek elviselésére is.

Mert, tisztelt választók, ma — midőn az államügyek rendezésére, utak építésére, folyók szabályozására, vasutak készítésére, a gazdálkodás egyszerű emelésére oly sokat kell fordítanunk, ne higgyék el senkinek se azt, hogy a közterhek már a közel jövőben leszállíthatók, s minthogy ez még most nem lehetséges, a józan ész arra ösztönöz bennünket, hogy a földművelést, ipart, és kereskedést minél jövedelmezőbbé tegyük, hogy így a haza érdekében elkerülhetlen közterhek annál könnyebben viselhessek.

Tisztelt választók! Igen hosszan kellene még beszélnem, ha a jövő országgyűlés egyes teendőit részletesen elősorolni akarám. Ezzel becses tételüket próbára tenni nem szándékozom, hanem arra kérem, hogy elégedjenek meg itt ünneplés fogadásommal, hogy a milyen szent előttem hazám és nemzetem ádve, oly igaz az, hogy mindig csak oly törekvéseket fogok szavazatommal pártolni, melyeknek cél-

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „BAJA” 10-ik számához.

ja az, hogy e hazán minden rendű, rangú, felekezeti és nemzetiségű polgárára nézve oly holdográba fogják, hogy hozzá szívők legtisztább érzelmivel tántoríthatatlanul ragaszkodjanak. (Leikes éjénzés.)

E szent cselekedet előttem eddig is, és ezt elérhetni a szabaddéval párt működésben reméltem, s ha a t. választók többsége nagybecsű bizalmával ismét megajándékozik, e pártfogók csatlakozni jövére is, mert oly férfiakból áll, kik eddig nemzetököt tiszta lelkiismeretük legjobbjá sugallata szerint hűn szolgálják, kik az ország helyzetéről mindig nyíltan szólhatnak a nemzethez, de teljesíthetetlen ígértekkel maguknak hűvéket szerezni nem törekedtek soha.

És most — midőn irántam újabb tanusított bizalmukért ismételtelen köszönetemet fejezem ki — fogadják részemről azon biztosítást, hogy bármiképpen alakuljon is a jövő, én továbbra is az önök, Baja városának és környékének polgárai maradok és méltányos kivánataink teljesítését erőm és tehetségem szerint — mint eddig — úgy ezután is bármikor előmozdítani kedves kötelességemnek tartom. Eljének Baja város választó polgárai.

Viharos éjének követték a nemes hével előadott beszédet, mire az értekezlet Latinovits Gábor ur nevének elítélete mellett fozott.

A tisztelgések.

Latinovits Gábor képviselő úrnál a hétfői és keddi nap folyamán számos testület, valamint egyes tisztelői és barátai is nagy számmal tiszteletet. Így mind a négy baji ipartársulat (képviseivel Pintér Ferenc, Lajdi József, Laforcs János, Vautisek Mátyas, Haska Nándor és Gibicz Ferenc urak által) tisztelget a képviselő úrnál, továbbá a városi hatóság, a főgymnasium igazgatója, a képezési tanács, Berényi apát-plebánus ur, a bari ifjúsági-egylet stb.

A bankett.

Kedden este 8 órakor 240 terítékű bankett rendeztetett Latinovits Gábor képviselő ur tiszteletére a „Bárány” szálloda dísztermében. A banketten (csen gyeleki kivétellel) az összes intelligencia részt vett, valamint számos kereskedő, iparos és gazda.

A tartalom és alak tekintetében mindvégig kiváló szép toasztok sorát Szent-Lipót nyitotta meg, ki parohat a köztisztlet és szeretetben álló Latinovits Gábor képviselő urra emelte. A felköszöntőt viharos éjének követték.

Most a képviselő ur melegen átértett szavakkal köszöntötte fel Baja város polgárságát, mely iránta való bizalmának oly számos tanúsított adta.

Kiváló tetszésben részesült dr. Nikolsburger Károly humoros toaaja, ki politikai állásponjtát behatóan indokolván, Tisza Kálmán kormányelnökre, mint a valódi liberalizmus bajnokára és az át támogató Latinovits Gábor képviselő urra emelte poharát. Ugyanőt köszöntötte fel magvas toaastban dr. Ladányi Mór ur is.

Mo t ismét mélyen tisztelt képviselőjünk emelt szót, és a város kormányzatban magának élelülhetlen érdemeit szerzett, kiváló Jenkő és általan tisztelt és becsült Jankovich Aurél főispán urra, kis színet után Allaga Imre urra, városunk érdeműs főjegyzőjére emelt poharát.

A legsikerültebb felköszöntő egyike a dr. Margalits Ede zombori főgymn. tanár uré volt, ki nemes pathosszal ellette Szent-Lipót urat, mint érelyekben tündöklő hópohárát és mint a szabaddévség tántoríthatlan hívét.

Berényi Dániel apát-plebánus ur igen zingőn átmondott beszédében a polgárok közti barátságos egyetértés urt poharát; Szeneczy Győző főgymn. igazgató ur pedig lelkes szavakkal ellette dr. Ladányi Sándor urat, közügyeink nemes, fardhatatlan előharcosát.

Toaastot mondottak még: Latinovits János ügyvéd Csiky József szabdai kir. ügyészre és dr. Margalits Ede zombori főgymn. tanárra; Waldner Jakab Berényi Károlyra; Waldner Jakab Berényi Dánielre és dr. Ladányi Szeneczy Győzőre.

A fényszen sikertült bankett csak hajnal felé ért véget.

Az életbiztosításról általában.

Szerencsére odafeljött már az életbiztosítás intézménye, hogy annak felesleges reklamt csinálni. Az életbiztosítás ma már minden intelligens ember kötelességének tartja és e kötelesség teljesítése napjainkban már oly egyszerű és oly minden fáradság nélkül jár; az egész

berendezés annyira gyakorlati és olcsó, hogy minden elvetnéstől el kell nemulnia. Ez okok dacára nem tartjuk feleslegesnek a kérdéssel közelebbről is foglalkozni és oly oldalról megvilágítani, mely eddig talán kikerülte azok figyelmét is, kik ezal foglalkoztak.

Az első modernebb életbiztosítási társulat, az „Amicable” 1706-ban alapítottat. Az egész világ gyors bukását jósolta; a lapok hangosan kiáltották, hogy az „arcul csapása a gondviselésnek.” Ez első társulat terve volt minden biztosítani, fiatalat, öregot, egészségest, betegot ugyanazon 5 százaléknál évi díj és 7 százaléki belépési díj mellett. A vállalatnak volt sikere. Angliában és más európai tartományokban csakhamar hasonló társulatok alakultak. Csak a francia kiáltották ki erköstenelnek és törvénytelenné, mert „a közérkölcösiség megsértése, egy szabad ember életére, mely minden becslésen felül áll, árt ki-tízná.”

Természetes, hogy ma nincs hiány oly emberekben, kik ez intézmény jóindas voltát és előnyeit nem bírják felogni. Azt hozták fel példál: ha egy fiatal 25 éves ember életét 5000 frta biztosítja, a miért évenként 100 frtnyi díjt fizet, 24 év alatt a kamatok kamatait is számítja, többet fizetett, mint a menyinyi családja halála után kap, ha ellenben eléri a 75-ik évi életkort, a kamatok kamataival kétszer, sőt háromszorta nagyobb összegot fizetett be, mint a menyinyire biztosítva volt. Ebből aztán azt vonják le, hogy sokkal czélszerűbb a pénz takarékpénztárba vagy biztos házással birtokjelzálogokba fektetni. Ez két-székivül legokosabb lenne abban az esetben, ha az ember bizonyosan tudná, hogy legalább még 25 évig élni fog, de e biztos tudat nélkül, a kevésbé vagyonos férfi kockázta teszi családja jövőjét, míg ezt élete biztosítása által alaposan kikerülhetné.

Az életbiztosítás rendszere jelenleg már szilárdan meg van alapítva és mindinkább nagyobb kiterjedést nyer. Minden tisztességes embernek, ki saját személyi tevékenységéből él, kötelessége a többlet egy részét naponként félre tenni arra az időre, mikor családja meg lesz fosztva a főtartótól. Ha egy 25 éves férfi huzen tekint megkariit 2 frtot, ezzel családja részére halála esetén 5000 frtot biztosít, bármikor következzék az be. A kevésbé tehetősi, ki e kötelességet elmulasztja, könnyelműen veszélyezteti családja jövőjének nyugalmát.

Háromféle életbiztosítási intézet létezik. Az első és legrégebbi az, mely részvételekre van alapítva és úgy van szervezve, mint más részvénytársulatok. Van tényleg befizetett tőkéjük, biztos meghatározott összegert rendszerint nélkül, hogy a felt részletlen a nyereségen, mely kizárólag a befektetett tőke tulajdonosainak javára esik.

Különös előnye a jegyzett és tényleg befizetett tőke biztonságja. A részvényes csak annyit kereskedik, mennyitör részvényre szól, ha már teljesen befizetett. A legtöbb biztosító társulat azonban a biztosítottnak nem csak hogy halál esetén kifizeti a meghatározott összegert, hanem a tiszta nyeresemeyt egy részben is osztotnak azok, kik életbiztosítási polict vettek. A társulatok harmadik neme az egyes tagok köcsönösségén alapszik. E társulatoknál az egész nyereség, a költségek levonása után, a police-tulajdonosok tulajdonát képezi.

A társulatok megválasztásánál mindenképp előtt figyelemmel kell lenni a biztonságára, melyet nyújtanak és azok jó híreire, kik a társulat élén állanak. Ha esetleg akadna ember Magyarországon, ki nem tudná, hogy mily teljes garanciát nyújt az Első magyar általános biztosító társulat, hogy ezen elsőrangú hazai intézet oly szilárd alapra van fektetve, mint kevés intézet, minden bizonyos bizalommal fizetni díjait e társulatnak, ha tudomást nyer arról, hogy annak élén egy Lévy, Ormódy, Ullmann, Pom-péry stb. állanak.

A biztosítás megajtése alkalmával pontosan kell megfelelni azokra a kérdésekre, melyet a betögsökre nézve intéznek a főhez. Jobb a biztosítást nem is eszközölni, minsem hogy a család,

miután a díj évek hosszú során át fizetett, a bekövetkezett haláleset után arra a szomorú tapasztalatra jusson, hogy a police elmulasztott díjtételek vagy hamis bejelentés miatt értéktelenné nyílváltak. A ki a törvényes határozatokat és nyilatkozatokat pontosan nem ismeri, az jól teszi, ha mint minden fontosabb ügynél, értekezik ahoz értővel, mielőtt a biztosítási ajánlatot aláírja. A társulat nem köteles helytelenséget vagy valamely adat elhalkgatását kimutatni, ha a kifejtés ellen akadályokat gördít, hanem a család, vagy a police tulajdonosa köteles bizonyítani, hogy a police minden adata hiteles. Igaz ugyan, hogy vannak oly társulatok, melyek minden nehézség nélkül fizetnek, de vannak olyanok, még pedig hazánkban is, melyeknek policejait, ha valaki már elfogadja, azt csak akkor tegye, ha minden tekintetben biztosította magát kijátszások ellen, mire van nem egy példa.

Iesz alkalmuk egy az első, mint az utóbbiakal foglalkozni. de ezuttal nem akartunk egyebet csak az életbiztosítás nemely fényoldalát feltüntetni. Vannak árnyoldalai is, melyek ugyan nem az életbiztosítás, mint intézményből származnak, hanem a melyeket az intézmény vetnek oly társulatok, melyek felelők, hogy az életbiztosító társulatok nemcsak részvénytársulatok, hanem bizonyos tekintetben jötköny és erkölcsi intézetek is.

Különfélék.

— Latinovits Gábor érdeműs országgyűlési képviselőnk itt tartózkodásának ideje alatt folyton a legnagyobb ovatiokban részesül. A közönség minden rendű, rangu polgára seregeltül keresi fel, s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik mindenki a tisztelt képviselőnk, ki a város és az egyekes jogos érdekeinek lelkes bajnokja. Különösen nagy elismeréssel szólnak iparos polgártársaink azon határozott nyilatkozatáról képviselőnknek, melyet az ipartörvény körül tett. Hallottunk szélső ellenéki egyenektől is oly nyilatkozatot, hogy büszke lehet Baja város, képviselőjére, ki igazi fiai lelkesedéssel ragaszkodik szülővárosához és polgárához. Mint e város szülötte, ismeri városunk múltját, ismeri jelenét, a közönségnek minden igényeit, s ez képezi működésének alapját. Nincs rá szükség, hogy a viszonyokról informáltsáék, minden konkrét esetben lássa, érzi, tudja, mit kíván tőle városunk jóléte. Adja Isten, hogy ezen működése a közel jövőben is drvény-sülhessen.

— Dreschet Ede polgármester urat családi gyász érte. Nagybánya, Bonyhád város birája — kit a király csak nem régiben a koronas arany érdemkereszttel tüntetett ki — hirtelen elhalálozott. Temetése kedden délután ment végre. Temetésére a polgármester ur is Bonyhára utazott.

— Eskülv. Bauer Mihály, bácsalmási tb. segéd-szoligabró folyó h 15-én vezette oltárhöz Pukovits Ilona kisasszonyt. Felöltöten boldogságot kívánunk az ifjú párnak!

— A baji iparos ifjúsági-egylet ma, vasárnap d. u. 3 órakor az ipartársulat helyiségében v. ültet tart.

— A felsővárosi népléskola megnyitása. A nepeuevés díszes csarnokát szenteltek fel husvét hétfőjén a felsővároszben, mely alkalommal a városi hatóság nevében Allaga Imre főjegyző ur monlott egy hatóság és mindenben tanulságos beszédet. — Oly szép és czélszerű iskolai épület ez, amintől vidéki városokban nem igen lehet találni, és mely fennen hirdeti Baja város közönségének a nepeutasit ügye iránt tanusított nagy-lelki áldozatkészséget.

— Sz. kir. Baja városának újjonnan választott rendörsegeinek névjegyzéke: Laszlo Márton, rendör-szakasz-vezető; Polyák József és Nagy József rendör-tisztesek; közrendörök: Jobban József, Maskai Lipót, Matkó János M., Marxer Antal, László Rókus, Rohrbök Kálmán, Miklósa Pál, Knobloch Imre, Szeitz Sándor, Polyák György, Mikléndi Sándor, Trezskity András, Birnbaum József, Tóth György, Bankhardt Antal, Nyezeik Antal, Dejczó Kálmán.

— Egyházmegyei közgyűlés. Az aló-baranya bacsakir. egyházmegye f. h. 23-án, G. A. P. E. T. E. R. világi gondnok a Kármán Pál főesperes iker-elnökeite alatt, évi közgyűlést tart, ezuttal Ujvideken.

— Elhalasztott estély. A baji ifj. egylet által husvét hétfőre kitnzve volt előolvasó estély „kőbejtött akadályok miatt” elhalasztott. A váltott beletpti jegyek vagy a jövő alkalommal használhatók, vagy pedig kivánatár az egyleti penztárnok által visszaváltanak.

— Hirdetmény. A budapesti-almosy hájak, melyek most már naponként közzékelnek folyó h. 18-ol kezdve leléle és 19-ol kezdve feléle a levelpósta közvetítésére is fel fognak használtatni. Ez intézkedés folytán a Hésében ma feladott levelek egy részét, mely a Budapesten feladott összes levelek mar egy részét reggel 7 óra 45 perckor Bájára érkeznek és meg ugyan az nap, tehát az előbbi köz-

besítéshez képest teljes 24 órával előbb kézbesíttetnek. A kézbesítési illeték csak annyiban áll meg változás, amennyiben a levelhordók a 8 órakor érkezett postát feloldogvaon 8 óra helyett 9 órakor kezdik meg az oszka becséretett posták kézbesítést. Bajan, 1884. aprilis h. 15-én. *Monatli Saton*, postahatalmalt főnök.

— A közlelvő Csanád közösgében mult csütörtökön valóban hajmeresztő szerencsételenség történt. K. a k. a. S. Andráss oda-völ fölműves népe, a közelebbi husvét ünnepek alkalmából házat tisztogatta. Ezalatt homját és éteves kis leányát az istállóban helyezte el, hol egyszerű, hogy — hogy nem, tiz ütött ki. Az asszony berohant az istállóba, hogy gyermekeit, kinek rubái már lángot fogtak, kimentse. De az ő rubái is meggyuladtak és ekkor örültök rohant ki az istállóból; rajta égtek is ruhák, egy gyermekét is kezel követő tartotta. Rettentő kétségbeesésben gyermekeivel együtt beugrott az udvaron levő kutba, honnan már csak halva húzták ki. Férje a szomorú hír hallatára megöregt.

— Vidéki lapstársaink figyelmébe. Azt hisszük nem kevés lap hozza az u. u. N. e. m. z. e. t. k. ö. z. i. H. i. r. d. e. 6-éle nagy hirdetés, melyet a Pap testvérek bocsátanak világra. Ismeretlen levén előttünk e czég, miután a hirdetés nagy fontossága, s tekintélyes bélyeg-illetéki költséggel jár, jó-nak láttuk Pesten idegenül alkalmával a czéget felkeresni. A czég irodája eléggé nyomós okból nem is ott van ahol azt a hirdető lenni állít, hanem valahol a Marokkó-utczában. Benyitottunk oda, s midőn az illető Pap ur magát bemutatta, s körül tekintünk az ügyvezető iródban, mely minden volt csak iróda nem, ura fia, elült szavunk. Az egész szoba, tulajdonosul, mindentelül nem ér 1 frtot, s ez a pipótya, cingár ember képes az úgyis anyagi nehézségekkel küzdő vidéki lapokat megkérásítani. Dadogásból annyit vehetünk ki, hogy biz. 6 nemcsak a hirdetés költségeit nem képes fizetni, de még a bélyegilletéket sem. Ajanjuk tehát t. vidéki lapstársainknak, hogy az a f. o. n. e. z. e. l. e. g. k. t. ö. z. i. v. k. o. d. j. a. k. e. m. t. a. k. r. — melyet az e félé népségek okoznak — sohasem lesz visszatérítendő. S kérjük, hogy az illetékes, vegyek át közleményünköt, hogy azon lapok is, melyek összekötésében nem állnak, de a „N. e. m. z. e. t. k. ö. z. i. H. i. r. d. e.” félé hirdetés hozzák, — megmunkéljenek a szedelőgk káros és runda fölművelés. Így írja ezt a „Gyongyos” melyhez részinkről annyit tehetünk, hogy a fentisített czég lapunknak is beküldje „nagy-becsűlt” hirdetését, mivel azonban mi a hirdetésit összeg felét előle k. v. a. t. u. t. u. k. h. o. g. y. z. e. s. e. s. k. p. e. r. s. e. a. „G. s. c. h. e. t.” elmaradt. Ez is ecclatans résznyitka annak, hogy csakis jó hírűvé, mint Goldberger A. V., Haasenstin & Vogler. M. Dukcs, G. L. Daube & Comp. Schallek Henrik, Dukcs M. és Mezei” stb. stb. czegetkötő fogadjunk el hirdetéseköt. Okuljanak a más káran többi lapstársaink is.

— Vörösmarty Mihály összes munkáiból, melynek új, fizetés kiadására néhahe het előtt hivtuk fel orvsnök figyelmét, most jelent meg az 1 és 2-ik füzet, a költő lyrai s vegyes költeményeit tartalmazza. A kultitás a lehető legpompásabb, a kiadó, Meher Vilmos díszölegére váia. Ez új kiadás, melynek rendezésére az orre legilletékesebb magyar iro, Gyulai Pál vállalta magára a halhatatlan költőnek eddig kiadatlant keziratát is magába öleli s összesen 8—8 füzetit, nyolcz kötetből fog állani. az egyes füzetek ára előfizetés után 35 kr.

— Felhívjuk a t. olvasók és különösen Vidéki gazda közönséget a tulajdonos Tardóczy Gusztáv gazdasság gépcsnakora Budapestben, vaczi körút 43. sz. czég hirdetésére, mely czég valódi öntelenséggel képviseli a gazdák közönség érdekeit. Legolcsóbb árakon igazságték világ leghírhívtebb gyarainak legkiválóbb gyártmányait megszerezni és ezeket a gazda közönség közt terjesztelni, hogy megneveve legyenek azon számtalan sejtéses géptől, mely vasárnapon eliepi és hogy ezek kitűnő gépek beszeresésé mind inkább lehetővé tegye, oly kedvező fizetési feltételeket fogadjon el, hogy még a legkisebb gazdának is alkalom nyílhalt legjobb gépeket beszerezhetni. Díszreter méltó élvőnek tüzvén ki a czég mindenkiné csak oly gépet szállítanak, mely viszonyainak legjobban megfelel, összehasonlítva kísérletre is enged át gépeket, melyeket ha a várt czélnak nem felelnek meg, visszavenni kész.

— Megyel hírek. A zombori kir. törvényrendelék egy alvöltésű k. v. u. z. o. z. i. H. i. r. d. e. 6-éle nagy hirdetés, melyet a Pap testvérek bocsátanak világra. Ismeretlen levén előttünk e czég, miután a hirdetés nagy fontossága, s tekintélyes bélyeg-illetéki költséggel jár, jó-nak láttuk Pesten idegenül alkalmával a czéget felkeresni. A czég irodája eléggé nyomós okból nem is ott van ahol azt a hirdető lenni állít, hanem valahol a Marokkó-utczában. Benyitottunk oda, s midőn az illető Pap ur magát bemutatta, s körül tekintünk az ügyvezető iródban, mely minden volt csak iróda nem, ura fia, elült szavunk. Az egész szoba, tulajdonosul, mindentelül nem ér 1 frtot, s ez a pipótya, cingár ember képes az úgyis anyagi nehézségekkel küzdő vidéki lapokat megkérásítani. Dadogásból annyit vehetünk ki, hogy biz. 6 nemcsak a hirdetés költségeit nem képes fizetni, de még a bélyegilletéket sem. Ajanjuk tehát t. vidéki lapstársainknak, hogy az a f. o. n. e. z. e. l. e. g. k. t. ö. z. i. v. k. o. d. j. a. k. e. m. t. a. k. r. — melyet az e félé népségek okoznak — sohasem lesz visszatérítendő. S kérjük, hogy az illetékes, vegyek át közleményünköt, hogy azon lapok is, melyek összekötésében nem állnak, de a „N. e. m. z. e. t. k. ö. z. i. H. i. r. d. e.” félé hirdetés hozzák, — megmunkéljenek a szedelőgk káros és runda fölművelés. Így írja ezt a „Gyongyos” melyhez részinkről annyit tehetünk, hogy a fentisített czég lapunknak is beküldje „nagy-becsűlt” hirdetését, mivel azonban mi a hirdetésit összeg felét előle k. v. a. t. u. t. u. k. h. o. g. y. z. e. s. e. s. k. p. e. r. s. e. a. „G. s. c. h. e. t.” elmaradt. Ez is ecclatans résznyitka annak, hogy csakis jó hírűvé, mint Goldberger A. V., Haasenstin & Vogler. M. Dukcs, G. L. Daube & Comp. Schallek Henrik, Dukcs M. és Mezei” stb. stb. czegetkötő fogadjunk el hirdetéseköt. Okuljanak a más káran többi lapstársaink is.

— Hirdetmény. A budapesti-almosy hájak, melyek most már naponként közzékelnek folyó h. 18-ol kezdve leléle és 19-ol kezdve feléle a levelpósta közvetítésére is fel fognak használtatni. Ez intézkedés folytán a Hésében ma feladott levelek egy részét, mely a Budapesten feladott összes levelek mar egy részét reggel 7 óra 45 perckor Bájára érkeznek és meg ugyan az nap, tehát az előbbi köz-

Ujabb bizonyítékok.

Kapcsolatban az utóbbi közleményvel, mely a jelen számban, kivált a gyermekek közét, oly igen éterjert betegségről, a görvélyről (Skrofúla) szól, nem lesz érdektelen (Gröss Mihály urnak, hirtüzhelmi kádrának Elzásban, egy levelet közlöknek, melyben tudatja, hogy 13 éves leányának nyakán mirigydagok voltak, ép azon körülményekkel, melyekről dr. Liebauant a „regeneráló gyógyományról” írt füzetében (kapható Budalampel-féle könyvkereskedésben vaci-utca 12. sz. a. 30 krért) a „Görvély” című fejezetben olvastott.

Hat héttel alkalmazta az e füzetben kifejtett gyógyódot, kis leánya bajban, a most a következők írja:

„A regeneráló gyógyódom teljesen helyreállította 13 éves leányom egészséget, ő nem görvélyes többé: Fogadja forró köszönetemet! S e soraimat adját a nyilvánosságának, hogy e hasznos könyvecské annál jobban terjedjen mindenfélre.”

Patkószögek.

Éjféli után három órákor csöngöttek fel a gyógyserézt; álmosan, szemét dörgölve nyitja ki az ajtót: No ki az, mit akar? — Adjon az ur egy garasot melleszt. — A gyógyserézt hozzankodik. — Mit, még baragsak az ur? — elmegegyek ám mindjárt a máshoz.

Együttült a rokonság, s vídaman töltö az estét, gyakran évelődte a azorokozott Kati hugommal. A hazatérés előtt nagy záporos kérdések s a gazdának nem volt alyni esernyője, hogy mindenki vendég-rokonoknál szolgálhasson vele. „Tudod mit, Kati hugom? — szól a házigazda — télted itt nálunk az éj; a feleségem v met nekéd ajánl.” „Jó lesz bányám,” szölt Kati hugom. A vendégség elmege s a háziasszony az éji nyugalomra tesz intézkedéseket. Ezek megléven, Kati hugomat szólítja, hogy lefeküdj, ha úgy teszük. De hol van ő? Sehol. A családés nem tud róla. Im azonban, egyszer csak betoppán átzava, luckosan „Itt ugyan hol jártál?” „Néni csak, a háló-ingemért kellett háza mennem; a nélkül csak nem fekettem le.”

Iskolás gyermekek. Jóska: A mi tanítóknak mégis csak derekabb mint tiétek! — Peti: „Az ám! a tiéteket meg szemégre sinca!”

Van ok rá. Egy embert megállított a vámanál a duancz. — Mi van ebben a zakkban? — Egy kis zab — felelt a paraszt alig hallgatón. — Miért nem beszél hangosan? rivali rá a boszus duancz. — Hogy meg ne hallja a lovam, mert különben hozzá se szögl az szalmához.

Egy szemérvéget viselő úr ember, ki egyik szemérvé volt, köcsöskét korholja: — Te semmire való gazember, mint minden pénzedet elköcsöng haszontalanságra. — Hát 'ze teins uram is azt eszeleski! — felel vissza a köcsös. — Mib, te akasztóska, hogy mered azt mondani? mire kölkök én haszontalanságra? — Hát kérem árossággal, egyik szemérvé vaknak teszük lenni; minék arra az öklülr?

Csarnok.

A rózsaszínű dominó.

Érdekes per tárgyalatott 186-ban a szajnai rendőr-törvényszék előtt, mely meg lehetős zajt csinált a párizsi nagyvilág körében, s figyelemre méltó adatokat szolgáltat az akkori Franciaország társadalmi állapotának megismeréséhez.

A pánaszó Espionner marquis volt, egy magas állású hivatalnok, ki mint erősítő, nem találta fel házasságleben mindazon boldogságot, mit remélt és jöggart vart.

Ragyogó szépségű fiatal neje viszont arról panaszkodott, miszerint ő még sohasem részesült férje részéről ama megelődő gyöngédségben, mely a nőt oadaód szerelméért mindig megilletti.

Képzelték, hogy a házasság családelelely ily állapotok mellett egyáltalán nem volt a legboldogabb. Azért egy nő óta már nem is létek együtt. Espionner ur valamelyik jószágára vonult Bretagne-ba, neje a párizsi hotélban maradt.

A marquisé valamik ily iratkára bukkant egyik uszó férje papírjai között. Egy shawlról szóló árjegyzék volt, az a Mathurin-utón lakó bizonyos L** kisasszony részére. A jegyzék alapján ez volt olvasható: „Az 1200 frankot tevő ár Espionner F. marquis urnál hiány nélkül felvettem, S. S. . . . divatárús.”

Négy-öt nap múlva megint ily jegyzék akadt a marquisé kezébe. Ez ismét ugyanolyan színrű, ugyanolyan nehezűsű, s ugyanolyan ár shawlról szólt. „Ez csak nem illetheti szintén a mathurin L** kisasszonyt! gondolá

a marquisó. Egyébiránt erre nézve is csakbamar tisztába jött, mert a jegyzék alsó szélén ez állt: „Ádatottt frank Z nak, rue de Beaune. Ára 1200 frank, kifizette Espionner F. marquis ur. S. S. . . divatárús.”

A marquisótt fellélláték ezek a különös kontok. Felhányt minden papírosat az irasztalon, és kikutatott minden fiókot, és minden zeget-zugot. Mindenütt árjegyzékeket remélt találni shawlokról.

A mit talált, sokkal komolyabb valami volt. Késégtelen adataira akadt férje oly mértékben hitlenségén, bi leginkább leverhetett egy nőt, s leginkább elkieseritheti őt férje ellen.

A marquisé most már végké szakítani akart férjével s bíróságilag követelte helybenhagyását az elválást.

Espionner ur erre lóhalálban hajtatott Párizsba; azonban hiába könyörgött néjének, hogy legyen irgalommal, ne csináljon skandalumot; a melyen sértett nő hajhatatlan maradt. A váioper folyt a maga utján.

A per folyama alatt olyan adomásokkal jutottak tudomására a súlyos vádakkal terhelt férjnek, melyek az ő fávóltébeben nejevel történtek, s melyek őt most vadlótól egyszerre vádolóvá teszik.

Értésére esett ugyanis, hogy a marquisó egyedülisége unalmal ellen vizgasztalást késett erre-arra, mit annnyival is inkább könnyű volt találni, mert fiatal és hódító szöcség volt.

Ső legközlelebbi tárgyaláson valóóság kis novelleltes meséit a férj a törvényeseknek, mi csak annyiban különbözött a novellairo novellától, hogy minden részletei igazak voltak.

Espionner marquis ur egy mult farsangi „rózsaszín dominó” kalandját beszölte el a tárgyalói teremben, komoly bírák, száz meg száz hallgató s neje jelenléteben.

— A febr. 10 iki operabálban — novellizált a marquis — egy elegans rózsaszín dominó bilincselé le a dandy figyelmét. Kis kezében charmaviola-bouquet-t tartott; arczát nem látta senki, de az álaraz alól kiragyogó tüszemek mindenre gyantitattak. A hógyet nagyszámú lionsereg rajongta körül, s azonban legtöbb figyelemre méltátt az álaraztalan, alig husz éves, csinos szöke fiatalember complicitáját, melyeket ez lábasakki felfoghatlan paranyiságáról, növeő atheres fiómságáról, s kicsi kezének csodálatos hájósságáról és egyebeiről fülebe hangcsált.

— Elég az hozzá — fejezö a mesözö a marquis, másnap reggel egy pompás labutorozott, illatos légű boudoirban egy fauteuil karjára volt terítve a rózsaszín dominó, szemközt a dominóval egy másik fauteuilban — az én fele-egém út, mellette pedig R. bankár fia, alig husz éves fiatal ember.

Espionner ur csudálatramélio ember lehet; novellájának részleteit két komornával, három szobalányval, egy bérkocsissal s egy házmeisterével rögtön be is bizonyította.

A marquisét három havi börtönré itélték.

Végő t a b e a u x. A marquisé elájul. Két rendőr felöglja. A közönség kaczag, Espionner ur diadalmas arczczal odahagyja a termet.

Ilyen az élet Párizsban! (Párisi „Figaró”-ból.) H. G.

Közgazdaság.

Az Anker élet és járadék biztosító társaság e hó 5-én tartá meg 25-iké évi rendes közgyűléstét gr. Zichy Odón elnöklete alatt. Elnök megnyitö beszödeben visszapiantást vet a társulat 25 évi működésére. Vonatkozik ama üdvözölő átirata, melyek az osztrák-magyar biztosító intézetek az Ankernek 25 éves jubileuma alkalmával elismerésöket fejezték ki. Eme átiratban felsoroltatnak a nehézségek, melyekkel a társulatnak alapításakor az életbiztosítási eszme meghonosításáért küdeni kellett, s elismeröleg lesz kiemelve, hogy az igazgatóság fáradsághatlan szorgalmának és kitartásának érdme, hogy az életbiztosítás nálunk göykeret vert, s hogy a társulat üdvös működése alatt oly eredményeket ért el, melyek által az Anker méltón a legnagyobb életbiztosítási intézetekhez sorolható. — A Bodart igazgató által felolvasott jelentésből kitűnik, hogy az Ankernél 25 évi működése alatt 258

millió frtnyi életbiztosítások és 145 ezer frt biztosítások kötétek. Kifizetett ezen idő alatt 38 1/2 millió forint, a befolyt díjak 53 1/2 millió forintot tettek. A lefolyt év üzleteredményére nézve megjegyzzük, miszerint 1883-ban 14.889.427 forint erejéig nyújtottak be új ajánlatok, 23 év óta a legnagyobb eröduény, melyet a társulat felmutathat. Halálozások, tökébiztosítások esedékessége stb. folytán 7 609,163 frt biztosítás szünet meg, úgy hogy a tiszta szaporodás 4 673.361 forintot tesz. A biztosítási állomány 1883-dik év végével 74580 szerződésben 133.418.808 frt biztosított tökétt és 42339 frt évjáradékot tesz. A bevételek általános emelkedést, a kiadások csökkenést mutatnak. A díjbevétel 3.170,053 forint volt, halálesetekért 738,042 forint fizetett. A díjtartalékok 899,440 frttal emelkedtek s 10,611.352 frtot tesznek. A túlélési csoportok vagyona 19.575,595 frt. A nyerevényvel halálesetre biztosítottak az évi díj 25%-kát kaptak osztaléuk, ezen osztály nyereség egyenlege 429,225 frt 50 kr. A választmány ajánlata folytán a 322,742 frt üzleti nyereségből 32,742 frt új számlára iratik, 65,000 frt külön tartalékba helyeztik, mígalt ez 265,000 forintra emelkedik, 50,000 frt a tartalék töké gyarapítására fordítatik, mely ezáltal 395,475 frtra növekszik. A részvényesek 250 frt osztalékban részesítettek.

Heti naptár.

1884. April (30 nap.)

21 Hétfő	Anzelm	Hétfői ünnep
22 Kedd	Kajetan	Béla
23 Szerda	Béla	Ujboldi.
24 Csütörtök	György	25-én 4 óra 13
25 Péntek	Márk	perok. délut.
26 Szombat	Ervin	
27 Vasárnap	Peragrim hitv.	

AZ ELSŐ CS. KIR.
DUNA GÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT
posta- és személyszállító hajóknak
MENETRENDJE.
Érvényes 1884. feb. 20-tól további intézkedésig.
Személyszállító-hajók:
Bajnai Budapestre: naponta délután 3 órákor!
Bajnai Mobastra: naponta este 8 órákor.
Postahajók:
Bajnai Budapestre: naponta reggeli 3/4 órákor.
Bajnai Orsovára: vasárnap, szerdán, és pénteken reggeli 6/4 órákor.

Üzleti tudósítás.

1884. April 19-án

Buza új	8.80
Zab	6.55
Árpa	6.75
Rozs új	7.60
Kukoricza	5.90
Köles	6.25
Bab	8.25

Az árak 100 kilogr. után.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásának bizonyít köhögésnél,
gegehajkónál, gyomor- és hólyaggyulladásnál.
Mattoni Henrik, Karlehad és Budapest.
Felölös szerkesztö:
CSERBA FERENC.

A MOHAI AGNES FORRÁS
hazánk egyik legszépnyadusabb SAVANYVIZINE
kitűnő szöglátott tesz föleg az emésztési zavaraknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajában. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelem érdemel, melyeken a szert öt támogatás kivánatos és az idegrendszer működésének fölökösökön kivánatos.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
1883. évben 1 millió palaczk szállítottat el.
Fris töltésben mindenkor kapható
Edeskaty L.
m. kir. udv.
Árnyélt-tráilló Budapest.
Ugyasint minden gyógyserékben, füzérkereskedésben és vendéglökben.

EMMERLING és RABSCH
ajánlják a legszebb kassal és pragal sódarokat, mindennemű füszer, a legkiválóbb bel- és külföldi csömege, valódi francia pezsgö, és a francziával veteködó kitűnő magyar pezsgö, Bordeauxi, Rajnal, Mosell valódi Tokaji, Czipró, Madeira, Malaga, Muscat-Lunel, Port à-Port, Xeres és kitűnő magyar asztali borokat, a legfinomabb bel- és külföldi liköröket, rum, then, löpor és füzjatek-árukat, valamint minden természetes, friss töltésű
ásványvizek és forrás-terményeiket
a legújnyosabb napi árakon.
Továbbá nagy és kicsinybeni eladás az Adelhad, Bártfal, Bikszád, Bihni, Borszoki, valamennyi Budai kiseri vizeknek, Buzsázi, Carlsbad, Czigelka, Csizi, Eger Franzensbad, Élipotaki, Ensi, Friedrichshall, Fúredi, Gasteini, Gieszhübl, Gleichenberg, Halli, Igmandi, Ivandji, Johannisbrunn, Kissingi, Klanseni, Koryntczai, Lipiki, Lubi, Lychasoviez, Marienbad, Németkereszturi, Olányovai, Paradi, Prebalt, Pülnai, Pyrmont, Radeini, Robitschi, Salschitz, Seltersi, Sulziki, Szántói, Szlácsi, Szölyvai Szulini, Vichi, Wildungi gyógyforrás vizeknek.
Föraktár a Kondorfi savanyuviz „Stefánia” koronaherezegnö forrásnak. Hatásos gyógyvíz a légzési szervek, torok, tüdő, gyomor stb. bántalmáinál.
Borral vegyítve a Kondorfi „Stefánia” koronaherezegnö forrás savanyuviz igen kellemes és kedvelt itál szöglöl.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentesen megküldetnek. Megrendelések legöndosabban teljesítetnek és meözendök
Budapest, Koronaherezeg (uri) utca 11. sz. az „arany oroszlánhoz.”

TARNÓCZY GUSZTÁV

állandó kiállítás és kísérleti telepekkal összekötött
mezőgazdasági gépcsarnoka
 Budapest, váci-kört 49-ik szám alatt.

Ajánlja:

a legkifinomultabb **Hornsby & Sohn-féle gőzmozgonyait és eséplőt** kívánatra a legújabb Yull féle szabadalom szerint **kötélhajtásra berendezve** is továbbá **Járgányos fekvő és oszlopos eséplő készleteit, kezi eséplőgépeit, szelelő és őszög rostait, tricourjeit, vetőgépeit, szecska és répavágóit, kukorica morzsoló és daráló gépeit, malmokat gőzhajtásra, mindenféle legjobb és legújabb földművelési eszközöket, kaszáló és arató gépeit, egyáltalán minden a gazdasághoz szükséges eszközöket.**

A javított kis **óriás csutkás tengeri daráló** 60 frton

Ugyszintén bármiféle javításokat is elfogad és lehető kiállítás mellett olcsón számít fel.

Gépei nem egy gyárból valók, de az ősmert összes jó gyárból választva, úgy hogy ott minden jó gyárnak speciális megjelölése. Miuőségük összehasonlító kísérletek által állapítatik meg, de minthogy a gazdák viszonyai és igényei különbözők, így az esetleg meg nem felelő gépek visszavételnek és kívánatra a pénz is visszatartatik. Gépek kísérletre is adatnak. Árak a legjutányosabbak, részletfizetések is elfogadtnak, melyek nagyobb összegeknél és kellő biztosíték mellett 10 évre terjedhetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

sz. 71 frtra becsült Schadt Mariannát megillető birtokjuttaléokra 1390. hr. sz. 71 frt 80 krtra becsült utóbbit megillető 1/2-öd rész jutaléokra 1802. hr. sz. 171. frtra becsült 7815. hr. sz. 110 frtra becsült ingatlanokra a 8070. hr. sz. 133 frtra becsült szőlőre végre a vaskuti 1995. sz. tjkvben A. § 1230. hr. sz. 18 frtra becsült egy a 7076. hr. sz. 8 frtra becsült ingatlanokra tekintettel a fenthivatkozott törvezzik 156. § ara ezennel elrendeltetik, és annak Vassut község házáni leendő megtartására határidőül **1884. évi június hó 24-ik napjának délutáni 3 órája** kitűztek, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-kát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint tkkvi hatóság.

Baján, 1884. évi február hó 29. én.

Rác.

kir. járásbíró.

Jelentés!

Alulírott tisztelettel értesitem a t. közönséget, miszerint nagy készletben tartok mindenféle **közégi és gazdasági**

fecskendőket s azokat a lehető legjutányosabb árakon bocsájtom t. vevőim becses rendelkezésére. Ugyszintén régi fecskendők becsérteltnek.

Baján, 1884. ápril hó.

Tisztelettel
Taug Gábor.

101. tki. 884. sz.

Árverési hirdetés!

A bajai kir. bíróság mint tkkvi hatóság részéről **Lőventhal Mór** végrehajtó kérelme folytán **Zomboresev Iván** garai lakos végrehajtást szenvedett ellen a végrehajtási árverés 100 frt tőke követelés 1881. évi szeptember hó 10-ik napjától járó 6% kamatai 55 frt 40 kr végrehajtási már megállapított valamint 11 frt 90 kr jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítőse végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 és 146 §-a értelmében a szabadkai kir. törvényzék területén lévő Gara község 329. számú tjkvben foglalt Zomboresev Iván nevén felerészben, másik felerészben pedig Komészár István hagyatékát képező A. I. 353. hr. 330. ó. i. számú 320 frtra becsült egész ház és hozzátartozó 100 □-l beltelekre tekintettel az 1881. évi 60. t. cz. 156 §-ának d) pontjára azennel elrendeltetik, és annak GARA

község házáni leendő megtartására határidőül **1884. évi június hó 24-ik napjának** délelőtti 10 órája kitűztek, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy ovadék képes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint telekvi hatóság.

Baján, 1884. január 19.

Rác.

kir. járásbíró.

7999. tki. 1883. sz.

Árverési hirdetés!

A bajai kir. járásbíró mint telekvi hatóság részéről **Rubinstein Jakab** vaskuti lakos végrehajtó kérelme folytán **Schvalm Matyas** és

neje vaskuti lakos végrehajtást szenvedett ellen végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 200 frt tőkekövetelés és ennek 1882. évi ápril hó 1-ső napjától járó 6% kamatai 50 frt 25 kr végrehajtási már megállapított, valamint 11 frt 70 kr jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-a értelmében a szabadkai kir. törvényzék területén lévő Vassut község 1626. sz. telekjegyzéknyvében foglalt A. I. 670. hr. 431. ó. i. sz. 627 frtra becsült ház és hozzátartozó 240 □-l beltelekre egy a vaskuti 2180. számú tjkvben 320-3546 hr. számú 94 frt 50 krtra becsült ingatlanokra a vaskuti 1730. sz. tjkvből a vaskuti 2424. sz. tjkvbe átvezetett Schadt János és neje nevű áltó A. I. 681. hr. sz. a. 400 frtra becsült ház és hozzátartozó 530 □-l beltelekre a vaskuti 173. sz. tjkvben A. § 1252. 1379. hr. sz. 72 frt 50 krtra becsült ingatlanokra az 1886. hr.

Értesítvény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy **saját tőltényű**

SODA (SZIK) VIZEM

a gyáron kívül kizárólag csakis alábbjegyzett t. cz. ismét elárusítóimnál kapható.

Kelt Baján, 1884. évi ápril hó.

Pollerman Bertalan,
 gyógyszerész.

Horák, Schäffer, Szigetben, Szécs Matyas, Králík József, Králík Antal, Nyári (Sbill), Mikosevits Sándor, Sztruhak, Kreitsmer, Kovács József, Burkovits Péter, Bagó Antal, Verzsak A., Honig Muki, Zahari, Simon, Engelsman J., Csibri, Juhász, Szedlak, Limperger, Batistszi (Zoldfa), Liebl (Bárány-vendéglő) Schäffer György, Bogdanovits, Fischl, Balint, Iggert Károly, Árpás, Laecker József, Gálík József, Bende Lajosné, Drégelin, Drescher Gábor, Mojzes P., Hechtl, Torók István, Szalay, Leitschuk, Klennacz, Szretkovits, Gál, Lengyel János, Orosz, Stetter, Haszman Gy., Kis Mitó, Keppné, Binder (Gesztenyfa) Diezendi, Ruzs, Wagner Strahl J., Kapocs, Lenhardt, Grosz, Eckert, Janák, Urbán (3 király) Rotter, Szeitz, Huszárné, Pfeiffer, Petrányi, Novák, Stimatz István, Komarcsevits, Baumholzer, Rimlerné, Krsztanis, Czeiner, Mihál Antal, Czittó, Trapfi Ferencz, Oskovszki, Szeitz Johan, Novák N., Mayer Job.

A hol
AZ ELGYENGÜLT ÉLETERŐ
 az
ELENYÉSZÉSEL FENYEGET,

ott segítyt és gyógyulást nyujtanak a Hoff János-féle maláta-táplálványok, maláta-kivonat egész-ségi sörök, koncentrált maláta-kivonatok, maláta csokoládék és maláta czukorkák. Innen származik az üzlet régi (37 évi) fennállása, a magas kitüntetések (59), s a sok köszönőirat (körülbelül egy millió.) A maláta-gyártmányokban foglalt gyógyfüvek használata által sok ezren nyerték vissza egészségüket.

Hoff Jánosnak,

a Hoff János-féle maláta-kivonatok feltalálójának és egyedüli gyártójának, a legtöbbször európai uralkodó fejedelem szállítójának, es. kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának, több magas és német rend lovag-jának. Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8.

Budapesti Köszönőiratok!

Az emberiségnek általános hasznára ezennel köztdomásra hozom, hogy heves hurutbajomtól és köhögéstől — melyek ellen sok különféle szerzt használtam, de eredmény nélkül. — a Hoff-féle maláta-készítmények használata által megszabadultam, és egy tökéletesen meggyógyultam, ezért maláta-készítményeket minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Budapest, 1878. ápril

Csikász János,
 m. kir. honvédszázados.

Kedves köteletségemnek tartom, nyilvánosságra hozni, hogy sok évi nehéz gyomor-bajomból, mely miatt évtávnyom nem volt, és mely gyomor-baj állott, sok különféle szerzt használtam, de eredmény nélkül, a Hoff-féle maláta-kivonatként négy üveg-gel való használata után, tökéletesen meggyógyultam. Ezért minden e bajban szenvedőnek a maláta-kivonatot a legőszintebben ajánlhatom.

Budapest, 1878. ápril 7.

Windisch Karoline,

Winklerné asszonyságnál gyógy-utca 5

Négy évig súlylöttem mellbetegségben, és e bajt fokozta még a köhögés és turhaki-hányás úgy, hogy egészen elgyengültem, az ágyat kellett őriznem; akkor a Hoff János-féle maláta-egészéget sörrel kezdtem használni. És mer, ez erősítő és gyógyító hatás sor-ként 24 palackkal és maláta-czukorkának használata után teljesen meggyógyultam; a mit az e bajban szenvedőknek hasznára, ezennel köztdomásává kérek totetni.

Budapest, 1878. január 10.

Bahn r Ferencz, váczú-t.

IX. Pius pápa is használta a Hoff János féle maláta-kivonatot, melyet Capello Scipio bíbornok által rendelt meg és a maláta-kivonat használatát által nehéz lélegzetvétel betegségében enyhülést talált. — Ő felsége a czár Zarskoje Zelo magánpatotájába még ma is rendeltet meg segéde, gr. Schwa-loff által íly maláta-kivonatot.

Azon betegségek, melyeknél a maláta-készítmények, Hoff János-féle rendszer, használ-tattak a következők: köhögés, légség-csusz, indórsorvadás altsói bántalmak, aranyeres bán-talmak, elerőtlenedés, idegláz, verszegénység, emésztési bántalmak. — A használtabb ké-szítmények, maláta-kivonat egészései sör, maláta-csokoládé, koncentrált maláta-kivonat maláta-méll czukorkák. Valamennyi a Hoff János találmánya és rendszere szerint.

Alapítási év 1847. Legfelsőbb kitüntetés 59 = Köszönőirat százezeren felül. — Hoff János-féle gyógytapszerek elúrásitára az összes művelt államokban 27000 elúrásitási helyen tartomak, ebből nyugot Európára 12,800 esik, kelet Európára 9000, Amerika 4300 e czéltá Európában 1900, Amerikában 400 hirlap vetetik igénybe.

Árak: Maláta-kivonat egészései sör 13 pal. 7 frt 26 kr, 28 pal. 14 frt 60 kr, 58 pal. 30 frt. — $\frac{1}{2}$ kilo maláta csokoládé 1. 2 frt 40 kr, $\frac{1}{4}$ kilo 1 frt 30 kr, II. $\frac{1}{2}$ kilo 1 frt 60 kr, $\frac{1}{4}$ kilo 90 kr., III. $\frac{1}{2}$ kilo 1 frt., $\frac{1}{4}$ kilo 60 kr. Maláta-czukorkák I. zacsko 60 kr. 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvege 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyer-mek topmaláta-Piszt 1 frt. Egy maláta fürdő 80 és 50 kr. 2 frton alól semmit sem szállítatik. — Az első valódi Hoff János-féle nyákolódó maláta-méll-czukorkák kék pa-pírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kerendők.

Főraktár Baján: Michitsch Istvánnál, **Mohács-on:** Schlesinger M., **Szabadkán:** Stojkovits Dome özvegyenél, **Bátaszéken:** Mayer Gusztáv-nál, **Szegszárdon:** Hahn Adolfinál, **Zomborban:** Gallé Emil gyógyszerész, Hrabossy és Strilich, egykor Popits István kereskedésében, **Pécsen:** Spitzer Sándor és Sipőcz István gyógyszerárában, s ezeken kívül az ország minden nagyobb gyógyszerárában.

Üzlethe'yiség: Baján, Bódog-tér, Scheibner-fele ház.

NÁNAY LAJOS
KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készit továbbá

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.

Ugyanitt egy jó házból való fiú **tanonc-zul** felvétetik.